

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 мај 2021 година

Соопштение за печат

Позначајни движења во платниот биланс¹ во првиот квартал од 2021 година

Во првиот квартал од 2021 година, во тековните трансакции со нерезиденти е остварен дефицит од 61,2 милиона евра, како резултат на дефицитот во стоковната размена и кај салдото на примарниот доход. Кај финансиските трансакции со нерезиденти се остварени нето-приливи од портфолио-инвестиции, трговски кредити и заеми, а нето-одливи врз основа на директни инвестиции и валути и депозити.

(во милиони евра)

	тековна година		претходна година		квартална промена		годишна промена	
	Кв.1 2021	Кв.1 2020	Кв.4 2020	милиони евра	%	милиони евра	%	
Тековна сметка	-61.2	-156.1	-72.4	11.2	-15.5	94.9	-60.8	
Стоки	-504.1	-546.3	-506.6	2.5	-0.5	42.2	-7.7	
Услуги	188.1	164.8	78.9	109.3	...*	23.4	14.2	
Примарен доход	-128.6	-100.4	-107.0	-21.6	20.2	-28.2	28.1	
Секундарен доход	383.3	325.8	462.3	-79.0	-17.1	57.5	17.7	
Капитална сметка	-3.7	0.3	3.6	-7.3		-3.9		
Финансиска сметка	-30.5	-170.6	-54.0	23.5		140.1		
Директни инвестиции	25.9	-135.9	-84.3	110.2		161.8		
Нето-стекнување средства	348.6	106.1	-271.9	620.5		242.5		
<i>Сопственички капитал**</i>	45.9	5.3	6.7	39.3		40.7		
<i>Реинвестирање на добивка</i>	1.7	3.2	2.1	-0.4		-1.5		
<i>Должнички инструменти</i>	301.0	97.6	-280.7	581.6		203.3		
Нето-создавање обврски	322.7	242.0	-187.5	510.3		80.7		
<i>Сопственички капитал**</i>	33.9	20.6	19.5	14.4		13.3		
<i>Реинвестирање на добивка</i>	95.5	86.3	-69.9	165.3		9.2		
<i>Должнички инструменти</i>	193.4	135.1	-137.2	330.6		58.2		
Портфолио-инвестиции	-636.9	31.6	239.5	-876.5		-668.5		
Валути и депозити	28.0	71.8	111.4	-83.5		-43.9		
Заеми	-20.6	113.0	-132.8	112.2		-133.6		
Трговски кредити	-39.5	-1.9	-100.3	60.8		-37.7		
Девизни резерви	611.5	-249.3	-86.3	697.8		860.8		

...* процентуалната промена е над 100

** Сопственички капитал, освен реинвестирањето на добивката

Напомена: Во финансиската сметка знакот (-) означува нето-приливи од странство. Кај девизните резерви знакот (+) означува зголемување, додека знакот (-) означува намалување на девизните средства. Во податоците за девизните резерви се исклучени ценовните промени и курсните разлики.

Извор: НБРСМ.

¹ Платниот биланс претставува статистички извештај којшто систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Северна Македонија со странство за определен временски период, односно ги сумира тековните, капиталните и финансиските трансакции помеѓу резидентите и нерезидентите.

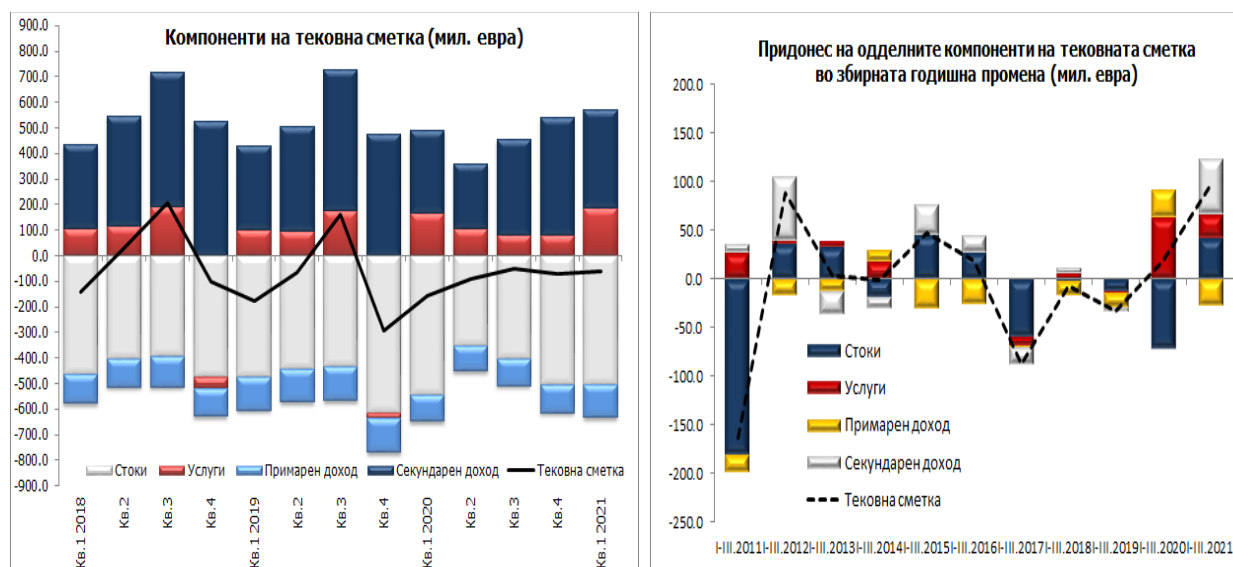

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Тековна сметка

Во првиот квартал од годината во тековните трансакции со нерезиденти, дефицит е остварен во размената на стоки (504,1 милион евра) и кај примарниот доход (128,6 милиони евра), којшто ги надмина нето-приливите кај секундарниот доход и кај размената на услуги (383,3 и 188,1 милион евра, соодветно).

Во споредба со истиот квартал од минатата година, дефицитот на тековната сметка е намален за 94,9 милиони евра, како резултат на зголемените нето-приливи кај секундарниот доход (за 57,5 милиони евра), намалениот дефицит во стоковната размена (за 42,2 милиона евра) и зголемениот суфицит во размената на услуги (за 23,4 милиони евра), во услови на зголемен дефицит на примарниот доход (за 28,2 милиона евра).

Извор: НБРСМ.

Финансиска сметка

Кај финансиските трансакции со нерезиденти, во првиот квартал од 2021 година се остварени нето-приливи од 30,5 милиони евра. Позначителни нето-приливи се остварени кај портфолио-инвестициите (636,9 милиони евра), трговските кредити (39,5 милиони евра) и заемите (20,6 милиони евра), додека нето-одливи има кај валутите и депозитите и кај директните инвестиции (28 и 25,9 милиони евра, соодветно). Девизните резерви бележат зголемување за 611,5 милиони евра.

Средствата врз основа на директни инвестиции забележаа раст во првиот квартал од 348,6 милиони евра, како резултат на зголемените побарувања врз основа на меѓукомпаниски долг (301 милион евра), сопственички капитал (за 45,9 милиони евра) и реинвестирана добивка (1,7 милиони евра).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Зголемување во првиот квартал од 2021 година бележат и обврските врз основа на директни инвестиции² од 322,7 милиони евра, при зголемени обврски кај сите компоненти – меѓукомпанискиот долг (193,4 милиони евра), реинвестираната добивка (95,5 милиони евра) и сопственичкиот капитал (33,9 милиони евра).

Согласно со ваквите промени на средствата и обврските, на нето-основа кај директните инвестиции во првиот квартал од 2021 година, се забележани нето-одливи од 25,9 милиони евра, како одраз на кај меѓукомпанискиот долг (107,6 милиони евра) и сопственичкиот капитал (12,1 милион евра), во услови на раст на нето-приливите кај реинвестирањето на добивката (93,7 милиони евра).

Во првиот квартал од 2021 година, нето-обврските врз основа на портфолио-инвестиции се зголемени за 636,9 милиони евра, во најголем дел како резултат на задолжувањето на државата на меѓународниот пазар на капитал, односно како резултат на приливите од новата емисија на еврообврзници. Обврските врз основа на портфолио-инвестиции во еден дел се намалени со намалувањето на обврските на секторот „држава“ кон странство за отплата на камата врз основа на издадени еврообврзници, како и откупот на еврообврзници од претходни емисии од страна на домашни субјекти резиденти.

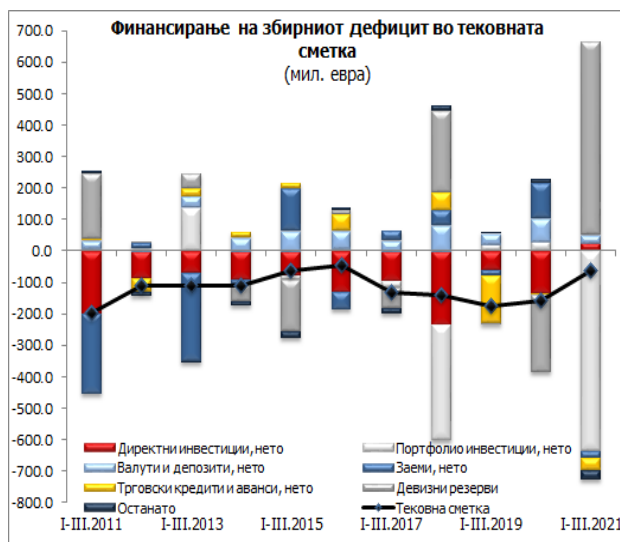
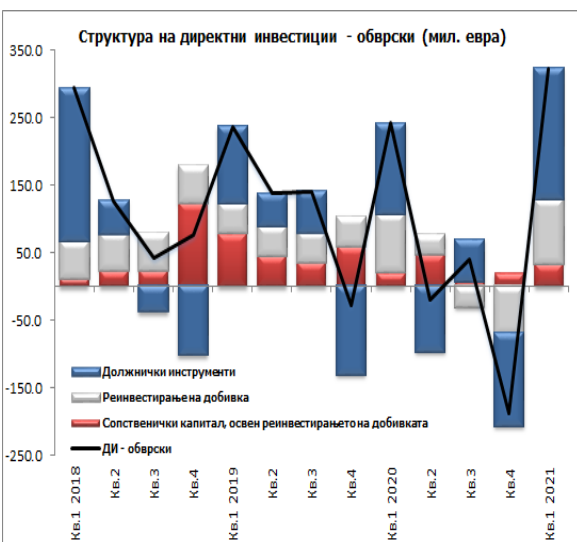
Во првиот квартал од 2021 година, нето-обврските врз основа на заеми се зголемени за 20,6 милиони евра. Зголемувањето во најголем дел произлегува од нето-користењето кај останатите сектори³ (17,7 милиони евра), а во помал дел и кај секторот „депозитни институции“ (3,2 милиона евра), додека секторот „држава“ бележи нето-одливи (2,2 милиона евра).

² Се прикажуваат директните инвестиции во зависност од тоа дали финансиските трансакции создаваат обврска кон или, побарување (средства) од странство.

³ Останатите сектори опфаќаат: останати финансиски институции, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРСМ.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за платниот биланс

http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspj

Методолошки појаснувања:

http://nbrm.mk/content/statistika/pb/metodologija/Metodologija_za_platen_bilans_5_2_2018.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Квартален платен биланс: 31 август 2021 (референтен период, заклучно со јуни 2021 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 103 (или 110/108).